

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ**
ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
Философия жана политология кафедрасы

<p>“Бекитилди” Кафедранын 2022-жылдын “<u>25</u>” августундагы жыйынынын № 1 протоколунда Кафедра башчы: _____ Проф. Курбанбаев К.А.</p>		<p>“Макулдашылды” Чет тилдер жана маданият факультетинин ОМК-н 2022-жылдын “<u> </u>” жыйынынын № _____ протоколунда Фак-н ОМК-н төрайымы: _____</p>
--	--	---

“Философия” дисциплинасы боюнча

**СТУДЕНТТЕРДИ ОКУТУУ ПРОГРАММАСЫ
(Syllabus)**

Окутуунун формасы – күндүзгү

Курс – 1

Семестр – 2

Жалпы saat -60 saat

Аудиториялык -30 saat (лекция сабак - 16 с, семинардык сабак – 14 с)

СӨАИ- 30 saat

Аралык текшерүүлөрдүн (РК) саны – 2

Баары – 2 кредит

Отчеттуулук - экзамен.

Байланыш үчүн маалымат: Тел. (0500)10-95-00;

Жумушчу программа жогорку билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын негизинде даярдалды.

от 15 сентября 2015 г., № 1179/

Ош – 2022

1. Курстун максаты:

Курчап турган дүйнө жөнүндө системалуу илимий билимди калыптандыруу, адамдын коомдогу жана жаратылыштагы ордун жана ролун түшүндүрүү, жашоонун маңызын жана маданияттын баалуулуктарын баалай билүүгө (түшүнүүгө) келечектеги адистердин социалдык-инсандык: максатка умтулуу, уюштуруучулук, эмгекчилдик, жоопкерчилик, толеранттуулук сапаттарын өнүктүрүү жөндөмдүүлүгүн арттыруу.

Философия дисциплинасын октуунун натыйжалары:

Билет:

- философиянын негизги теория жана методдорун, маселелерин, багыттарын;
  - онтологиянын жана гносеологиянын негизги маселелери, коомдун структурасы, тарыхый прогресстин концепциясы жана азыркы замандын глобалдық маселелерин аныктоо, андан чыгуунун жолдорун;
  - диалектиканын закондорун, категорияларын, принциптерин, альтернативаларын социалдык-экономикалык проблемаларды чечүүдөгү ордун бөлүп көрсөтүүнү;
  - , өлүм, өлбөстөк проблемаларын түшүнүү жана анализдөө аркы

۱۰۷

- коомдук турмуштун негизги чөйрөлөрүнүн айрмачылыктарын белгилөө жана байланыштарын.

жасай алат:

- коомдогу кубулуштарды анализдеөдө жана баалоодо философиялык категорияларды жана эрежелерди колдонот;
  - коомдун өнүгүшү жана калыптануусундагы негизги суроолорго анализ берет;
    - адамдын өмүрү, өлүмү, жашоосунун маңызы жөнүндөгү маселелерди интерпретациялайт.

көндүмүнө ээ болот:

Пререквизиттер. Философия дисциплинасын төрөн жана жеңилдетип түшүнүү үчүн мектеп программасынын базалык билими, “Жаран таануу”, “Тарых”, “Культурология”, “Манастиаануу” жана башка предметтер менен байланышат.

Постреквизиттер.

2. Философия дисциплинынын технологиялық картасы

Модуль	Аудиторлык	Сөз АИ	Лекция		Семинар		СӨАИ		АТ	ЖТ	Жалпыб аллы
			Сааты	балл	сааты	балл	Сааты	балл			
I	15	15	8	5	7	7	15	8	10б		30
II	15	15	8	5	7	7	15	8	10б		30
ЖТ										40б	40
Баары:	30с	30с	16ч	10б	14с	4б	24с	6б	20б	40б	100б
	60 с										

3.Философия дисциплинынын балл топтоо картасы

	Модуль 1 (30б)									Модуль 2 (30 б.)									ЖТ (40б)		
	УТ1			УТ2			УТ3			АТ 1	УТ1			УТ2			УТ3				
	лек	сем	сөз аи	Л	C	сөз аи	л	c	сөз аи		л	сем	сөз аи	Л	c	сөз аи	л	c	сөз аи		
	2	3	3	1,5	2	2,5	1,5	2	2,5	10	2	3	3	1,5	2	2,5	1,5	2	2,5	10	
Балл	8б			6 б			6 б			10б	8 б			6б			6б			10б	40 б
Тема лар	Тема 1,2			Тема 3,4			Тема 5				Тема 6,7			Тема 8-10			Тема 11,12				

3. Дисциплинанын кыскача мазмуну

1. Философиянын адамдын руханий өнүгүсүндөгү ролу. Философиянын тарыхый типтери.
2. Философиялык онтология. Дүйнөнү философиялык түшүнүү: бытие, материя баштапкы категориялар катары.
3. Философиядагы өнүгүү теориясы. Дилектика, анын принциптери, альтернативалеры, категориялары жана закондору.
4. Философиялык антропология. Философиядагы адам проблемасы. Аң сезим, анын келип чыгышы жана маңызы.
5. Гносеология. Таанып билүү -философиялык анализдин предмети катары. Илимий таанып билүү, өзгөчөлүгү, методдору.
6. Социалдык философия. Коом система катары. Коомдун негизги чөйрөлөрү.

4. Дисциплинанын окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышы

Негизги адабияттар:

1. Алексеев А.П., Яковлева Л.Е. Философия. -М., 2010.
2. Горбачев В.Г. Основы философии. Курс лекций М., 1998.
3. Губин В.Д.Философия. Учебник для вузов. - М., 2000.
4. Токоева Г.А., Аматова Г.У. Философия боюнча лекциялар курсу (онтология, гносеология). Ош, 2017.
5. Кохановский В.П. Философия-М., 2010.
6. Спиркин А.Г.Философия. Учебник для вузов. М., 2000.
7. Фролов В.П.Введение в философию. В 2-х частях – М., 1989.

Кошумча адабияттар:

8. Алексеев П., Панин В. Философия. – М., 1998
9. Алексеев И.В. Наука и мировоззрение. М., 1991.
10. Аматова Г.У. Таанып-билиүү философиялык анализдин предмети катары. Ош, 2014.
11. Горбачев В.Г. Основы философии. Курс лекций М., 1998.
12. Крапивенский В.Г. Философия. Курс лекций. М., 2003.
13. Токоева Г.А, Аматова Г.У. Философия боюнча лекциялар курсу. Ош, 2018.
14. Философская энциклопедия. Под ред. Ф.В.Константинова, в 5-ти томах. М., 1970.
15. Философский энциклопедический словарь. Под ред. Е.Ф.Губский, П.Н. Федосеева, С.М.Ковалева, В.Г.Панова. - М, 1983.
16. Байбосунов А. Донаучные представления кыргызов о природе. Фрунзе, 1990.

СӨАИ үчүн зарыл болгон адабияттар:

Негизги адабияттар:

18. Болтоев М.И. Абу Али ибн Сина – великий мыслитель, ученный энциклопедист средневекового Востока. М., Сампо, 2002.
19. Мукасов Ы.С. Кыргыз элинин философиялык ойломунун тарыхый динамикасы- Бишкек: Илим, 2004.
20. Мукасов Ы.М. Традиции социально-философской мысли в духовной культуре кыргызского народа. - Бишкек: Илим, 1999.
21. Сагадаев А.В. Восточный перипатетизм. -М: Изд.дом Марджани, 2009. -232с.

Кошумча адабияттар:

22. Онтология мировой философии. В.4-хт. М., 1969-1972.
23. Авдеев Р. Философия информационной цивилизации. – М., 1991.
24. Барулин В.И. Социальная философия. – М., 1999.
25. Базарбаев Ш. Рухий маданият жана дин. Ош, 1996.
26. Байэшанов А.М. Вопросы духовности и просвещения в философской мысли средневековой Центральной Азии // Молодой ученый. – 2015. -№7 –С. 707-709.
27. Дубинин И.П. Что такое человек? - М., 1993.
28. Человек: Мыслители прошлого и настоящего о его жизни, смерти и бессмертии. М., 1987.
29. Современная философия науки. Хрестоматия. – М., 1994.
30. Жаныбеков Ж.Ж. Даанышман ойчул. - Бишкек, 1992.

Ошондой эле студенттер керектөө метериалдарды түрдүү багыттагы булактардан пайдананууга болот. М: ММК, газета, илимий журналдар, интернет- зарыл жана керек болгон учурда.

5. Упайларды коюу саясаты

Студент баллды сабактын бардык түрлөрүндө топтойт. Лекцияда студенттердин сабакка көнүл буруусуна, конспектинин өзү үчүн зарыл деп эсептеген жана негизги түшүнүктөрдү жазып алуусуна жана окутуучу тарабынан берилген суроолорго өз ойун эркин, негиздүү бергендигине жараша 0-10, семинарда студенттин активтүүлүгүнө, конспектисине алган билимдерин практикада колдоно алуусуна, креативдүү изденүүсүнө карата 0-14 чейинки балл коюлат. Аралык текшерүүдө - максимум 10б. Тест, оозэки жана жазуу иши менен алынат. СӨАИ студенттердин чыгармачылыгына жараша алар тандаган формада кабыл алынып анда студенттердин жазган иштерин билгендигине, төшөнгөндөгөнө жана колдоно алуусуна жараша 0-16 балга чейин коюлат. Жыйынтык текшерөөгө – максимум 40 упай. Ал негизинен тест формасында компьютерде алынап, ар бир студенттке 20 дан суроо, ар бир суроого 2 ден балл берилет.

Академиялык жетишүүнү баалоо шкаласы:

Рейтинг (баллы)	Баалоо тамга системасында	Баалоонун цифровык эквиваленти	Баалоо традициялык системада
87 – 100	A	4,0	Эң жакшы
80 – 86	B	3,33	
74 – 79	C	3,0	Жакшы
68 -73	D	2,33	
61 – 67	E	2,0	Канааттандыраарлык
31-60	FX	0	Канааттандыраарлык эмес
0 - 30	F	0	

Жыйынтыктоочу текшерүү сынак түрүндө өткөрүлөт. Жыйынтыктоочу текшерүү үчүн жетишүүнүн максималдуу көрсөткүчү 40%ды түзөт.

Дисциплина боюнча жетишүүнүн жыйынтыктоочу көрсөткүчү модулдар боюнча жетишүү көрсөткүчтөрү (60%) менен жыйынтыктоочу текшерүүнүн – сынактын көрсөткүчүнүн (40%) суммасы катары аныкталат. Жыйынтыктоочу көрсөткүчтүн максималдуу мааниси 100%ды түзөт.

Экзаменге чейинки аралыкта студенттердин билимин бышыктоо максатында аралык текшерүү болуп турат (РК). Бир семестрде эки жолу- аралык текшерүү, ар бир баптта студент- учурдагы текшерүү тапшырат (ТК). Алар тест же текшерүү иш формасында өткөрүлөт. Мунун негизги максаты студенттерди экзаменге даярдоо жана жаны материалдардарды өз убагында өздөштүрүү менен экзаменге чейинки тиешелүү баллды топтоо.